

KULUTÕHUSUSE JA RAVIKINDLUSTUSE EELARVE MÕJU HINNANG

Teenuse nimetus	Üleriigilise perearsti nõuandetelefoni isikustatud kaugkonsultatsioon tervise infosüsteemi (edaspidi TIS) vahendusel
Taotluse number	1288
Kuupäev	26.06.2018

1. Lühikokkuvõtte taotlusest

1.1. Ülevaade taotluse sisust

Eesti Perearstide Selts tegi taotluse lisamaks Eesti Haigekassa tervishoiuteenuste loetellu (edaspidi tervishoiuteenuste loetelu) teenuse isikustatud kaugkonsultatsiooniks läbi perearsti nõuandetelefoni eesmärgiga pakkuda paindlikult, tavapärasest väiksema aja ja muu ressursikuluga tervishoiuteenust.

1.2. Taotletav teenus

Isikustatud kaugkonsultatsioon tugineb helistaja/patsiendi TIS-i kantud andmetele, annab võimaluse selgitada vastavalt TIS-i sisestatud andmetele isikule analüüside vastuseid (tekib vaade ka varasematele analüüside tulemustele), vajadusel väljastada minimaalsele ravimihulgale kordusretsepte (retseptiõigusega õele lubatud loetelu ulatuses), puhuks, kui kroonilise haigusega isik avastab oma ravivarude lõppemise ajal, mil tema tavapärane tervishoiuteenuse osutaja ei ole kättesaadav, kuid ravimi puudumine võib ohustada patsiendi tervist. Isikustatud nõustamisel kasutatakse anonüümsel nõustamisel aastaid kasutusel olevaid sümptomipõhiseid nõustamisalgoritme, mille kasutuselevõtt kogu esmatasandi telefoninõustamises võiks tähendada ka kvalitatiivset hüpet kogu esmatasandil laialt levinud kaugnõustamispraktikas

1.3. Alternatiiv

Teenusel puudub otsene alternatiiv. Kaudsete alternatiividena võib lugeda perearsti või pereõe vastuvõttu ja telefonikontakti ning rohelise ja sinise triaazikategooriaga patsiendi käsitus erakorralise meditsiini osakonnas.

2. Taotletava tervishoiuteenuse kulud

Tegemist on esmaste kulu prognoosidega, reaalne kulu sõltub teenuse kasutajate arvust ning teenuse täpsemast sisust, mis on töörihmas täpsustamisel. Taotletava teenuse puhul pole taotluses ettenähtud, et see nõuaks täiendavat ruumi, seadmete ja eraldi koolituskulu. Seega peamine kulu on isikustatud kaugkonsultatsiooni kõne hind, mis sisaldab ka tööjõukulu.

Kõne kulu arvutamisel on arvesse võetud taotluses väljatoodud eeldusi, et ühe isikustatud kaugkonsultatsiooni kõne kestus on 15 minutit, esimesel rakendusaastal on isikustatud kaugkonsultatsiooni kõnede arv 12 000 (5% perearsti nõuandetelefoni kõnedest) ning 24/7 teenuse

tagamiseks on arvestatud 4 täiskohaga töökohaga. Eelduseks on võetud, et isikustatud kaugkonsultatsiooni saavad pakkuda nii õed kui arstid ja kulu arvestuses on töökoormus jaotatud nende vahel võrdselt.

Kasutades tänast nõuandetelefoni kaugkonsultatsiooni kulumudeli arvestust tuleks esimesel aastal kõne hinnaks 9,22 EUR, mis tähendaks esimesel rakendusaastal 110 619 EUR suurust lisakulu ravikindlustuse eelarves. Juhul kui teenuse kasutajate arv kasvab järgnevatel aastatel nagu taotluses väljatoodud (4. rakendusaastal 48 000 kõnet), siis langeb ka kõne hind.

Tegemist on esmase kuluarvestusega, tegelik kulu sõltub teenuse kasutajate arvust, mida pole võimalik täpselt prognoosida ja teenuse raames tehtavatest tegevustest (teenuse sisust), mis on täpsustamisel.

<i>Kulu objekt</i>	<i>Mõõtühik</i>	<i>Kogus</i>	<i>Ühiku hind, €</i>	<i>Summa kuus, €</i>	<i>Summa aastas, €</i>
Täiskohale taandatud nõustaja-õde töökohtade arv	2				
Nõustaja-õde päevasel ajal	h	129,36	9,17	1 186,23	14 234,77
Nõustaja-õde öisel ajal	h	31,92	11,46	365,80	4 389,64
Nõustaja-õde riigipühade ajal	h	6,72	18,33	123,18	1 478,13
Täiskohale taandatud töökohtade arv	2				
Nõustaja-arst päevasel ajal	h	129	16,06	2 077,52	24 930,26
Nõustaja-arst öisel ajal	h	31,92	20,07	640,63	7 687,61
Nõustaja-arst riigipühade ajal	h	6,72	32,11	215,78	2 589,35
Hind ühe isikustatud kaugkonsultatsiooni kõne kohta					9,22

3. Kulutõhususe analüüs

3.1. Rahvusvahelised kulutõhususe hinnangud ja uuringud

Rahvusvahelised kulutõhususe hinnangud ja uuringud puuduvad, kuna sellist teenust pole teadaolevalt mujal varem rakendatud või pole hinnangud ja uuringud kättesaadavad.

3.2. Kulutõhusus Eestis

Taotletava teenuse kulutõhusust pole varasemalt Eestis hinnatud. Andmed kulutõhususe hindamiseks on piiratud, sest otsesed alternatiivid taotletavale teenusele puuduvad.

Kaudsete alternatiividena on väljatoodud rohelise ja sinise triaazikategooriaga patsiendi käsitus erakorralise meditsiini osakonnas ja perearsti ning -õe telefonikontaktid ja vastuvõtud. Eesti Haigekassa tervishoiuteenuste loetelu kohaselt on EMO-s rohelise ja sinise triaazikategooriaga patsiendi ühe käsitluse hind kallim (23,56 EUR) kui üks isikustatud kaugkonsultatsioon läbi perearsti nõuandetelefoni (9,22 EUR). Samas on inimestel võimalik endiselt erakorralise meditsiini osakonda pöörduda selle asemel, et isikustatud kaugkonsultatsiooni läbi perearsti nõuandetelefoni kasutada. Perearsti ning -õe telefonikontaktid ja vastuvõtud pole pädev alternatiiv kuna tegemist pole ööpäevaringselt tagatud teenustega.

Praeguseks on määratlemata täpsem teenuse sisu ja selle eeldused, mida taotletava teenuse raames patsiendile pakkuma ollakse valmis. Taotletava teenuse sisu on täpsustamisel isikustatud

kaugkonsultatsiooniks loodud töörühmas, kuhu kuuluvad Eesti Haigekassa, Eesti Perearstide Selts, Arstlik Perenõuandla OÜ, Häirekeskus, Sotsiaalministeerium ja Terviseamet. Nende detailide täpsustamisel on selgemalt võimalik hinnata taotletava teenuse kulutõhusust.

4. Ravikindlustuse eelarve mõju prognoos

4.1. Taotletava teenuse lühi- ja pikaajaline mõju ravikindlustuse eelarvele

Võttes arvesse käesoleva mõjuhinna punktis 2 toodud eeldusi kulude arvutamisel. Esimesel rakendusaastal oleks ühe isikustatud kaugkonsultatsiooni kõne hind 9,22 EUR, mis 12 000 kõne peale aasta nõuaks kokku 110 619 EUR lisaraha ravikindlustuse eelarvest.

Eeldusel, et neljandal rakendusaastal oleks isikustatud kaugkonsultatsiooni teenuse kordade arv 48 000, siis kujuneks kõne hinnaks 6,91 EUR, mis nõuaks 331 858 EUR lisaraha ravikindlustuse eelarvest.

Arvesse tuleb võtta, et tegemist on esmaste arvutustega ning tegelikku teenuse kasutamise kordade arvu on keeruline prognoosida. Sealjuures on teenuse kasutajate hulka mõnevõrra piirab Mobiil-ID või Smart-ID olemasolu vajadus teenuse kasutamisel ning taotletava teenuse sisu (teenuse raames tehtavad tegevused) on alles täpsustamisel.

4.2. Patsiendi poolt tehtavad kulutused

Otsesed patsiendi poolt tehtavad kulutused teenuse tarbimisega puuduvad, väljaarvatud kõne hind vastavalt patsiendi telefonioperaatori hinnakirjale. Lisanduvad kaudsed kulud, mis on seotud teenuse kasutamiseks vajaliku Mobiil-ID teenuslepingu olemasoluga või Smart-ID kasutamist võimaldava (nuti)telefoni olemasoluga.

4.3. Teenuse väär- ja liigkasutamise tõenäosus ja majanduslikud mõjud

Teoreetiliselt on liigkasutamine oht olemas (nn. sarihelistajad), aga selle realiseerumise tõenäosus on suhteliselt madal kuna teenuse puhul on isik tuvastatav ja sellisel juhul on mugavam inimesel kasutada isikustamata kaugkonsultatsiooni läbi perearsti nõuandetelefoni.

Samuti eksisteerib teoreetiliselt väärkasutamise oht, aga selle realiseerumine sõltub sellest kuidas teenuse sisu täpsemalt määratletakse (millist nõu ja tegevusi läbi isikustatud kaugkonsultatsiooni pakkuda saab) ning milliseid ja kui kvaliteetseid andmeid vastava helistaja kohta terviseinfosüsteemist isikustatud kaugkonsultatsiooni puhul nõustaja töödelda saab.

4.4. Kohaldamise tingimuste vajalikkus tervishoiuteenuse ohutu ja optimaalse kasutamise tagamiseks

Teenuse kohaldamiseks on vajalik piiritleda ära teenuse raames pakutavad tegevused ehk mida isikustatud kaugkonsultatsiooni raames on ja mida pole võimalik patsiendile pakkuda.

5. Kokkuvõte

Esitatakse lühikokkuvõte koos hindaja selgituste ja põhjendustega tabelkujul

	Vastus	Selgitused
Teenuse nimetus	Üleriigilise perearsti nõuandetelefoni isikustatud kaugkonsultatsioon tervise infosüsteemi (edaspidi TIS) vahendusel	
Ettepaneku esitaja	Eesti Perearstide Selts	
Teenuse alternatiivid	jah/ei	Teenusel otsesed alternatiivid puuduvad. Kaudsete alternatiividena võib lugeda perearsti ja -õe telefonikontakti ja vastuvõttu ning rohelise ja sinise triaazikategoriaga patsiendi käsitlust erakorralise meditsiini osakonnas
Kulutõhusus	Pole võimalik detailselt hinnata kuni teenuse sisu, sihtgrupp ja korraldusmudel on tööühmas täpsustatud.	
Omaosalus	Ei	Kaudsed kulud siiski kaasnevad inimesele, sest teenuse kasutamise eelduseks on, et inimesel on kas Mobiil-ID teenusleping telefonioperaatoriga või Smart-ID kasutamist võimaldav telefon ning samuti pole kõne täielikult tasuta.
Vajadus	Pole võimalik täpselt hinnata teenuse osutamise kordade arv aastas kokku: 1. aasta 12 000 2. aasta 24 000 3. aasta 36 000 4. aasta 48 000	
Teenuse piirhind	9,22 EUR	Ühe isikustatud kaugkonsultatsiooni kõne hind tänase perearsti

		nõuandetelefoni hinnamudeli ülesehituse alusel esimesel rakendusaastal. Täpne hind sõltub teenuse kasutuskordade arvust.
Kohaldamise tingimused	Ei	
Muudatusest tulenev lisakulu ravikindlustuse eelarvele aastas kokku	1. aasta 110 619 EUR (12 000 kõnet) 2. aasta 110 619 EUR (24 000 kõnet) 3. aasta 154 000 EUR (36 000 kõnet) 4. aasta 165 929 EUR (48 000 kõnet)	Olgugi, et esimesel aastal on teenuse kasutuskordade arv madal on tarvis teenuse ööpäevaringseks tagamiseks 4 täiskohaga arsti-õde. See teeb ühe kõne hinna suhteliselt kõrgeks. Eeldusel, et teisel aastal kõnede arv kasvab kaks korda, siis muutub ühe kõne hind odavamaks, sest 4 täiskohaga arsti-õde teenindaks selle kõnede arvu ära, mistõttu lisakulu väheneb. Kolmandal ja neljandal aastal lisakulu suureneb, sest üle 36 000 ja 48 000 kõne teenindamine eeldab täiendavat tööjõukulu. Reaalne kulu sõltub reaalsest teenuse kasutuskordade arvust.
Lühikokkuvõte hinnatava teenuse kohta	Kokkuvõttes isikustatud kaugkonsultatsiooni läbi perearsti nõuandetelefoni rakendamine põhjustaks esimesel aastal ravikindlustuse eelarves 110 619 EUR suurust lisakulu. Tõenäoliselt on ühe isikustatud kaugkonsultatsiooni hind läbi perearsti nõuandetelefoni kulutõhusam kui patsiendi käsitlus erakorralise meditsiini osakonnas, aga kas ja kuivõrd isikustatud kaugkonsultatsioon asendaks rohelise ja sinise triaazikatekoooriaga patsientide pöördumisi EMO-sse sõltub taotletava teenuse korraldusmudelitest ja sisust.	

	Täpsema kulumudeli ja lõpliku teenuse kulutõhususe arvutamiseks on vajalik täpsustada teenuse sisu ja sihtgrupp, milleks on käivitatud punktis 3.2. mainitud tööühm.	
--	--	--